

ДЪЛГОПОЛ

днес и утре

МЕСЕЧНО ОБЩНСКО ИЗДАНИЕ

Година VIII, брой 2 (77)

Разпространява се безплатно

Бюджетът на общината надхвърля 6,8 млн. лв.

Подробности на 3 стр.

3 март

Жителите на община Дългопол почетоха достойно 133-годишнината от Освобождението на България. В памет на загиналите български опълченци, руски, украински, финландски, румънски и др. войни, енорийският свещеник отец Иван Иванов отслужи заупокойна панихида в храм „Св. Иван Рилски“. Пред Войнишкия паметник в центъра на гр. Дългопол се проведе ритуал по поднасяне на венци и цветя. Празникът продължи с тематична художествена програма в зрителната зала на Народно читалище „Н. Й. Вапцаров“. Участие взеха колективът за художествено слово при читалището, вокална група при Обединен детски комплекс „Андрей Германов“, както и Детско-юношеският духов оркестър „Дико Илиев“.

Приеха
общинската
програма за
закрила на
детето за
2011 г.

2 стр.

Избраха
тазгодишния
цар на
виното

2 стр.

Кампанията
за събиране
на местни
данъци вече
е в ход

3 стр.

Приеха общинската програма за закрила на детето за 2011 г.

Общинският съвет прие Програмата за закрила на детето за тази година. В документа се казва, че всяко социално отговорно общество извежда като национален приоритет развитието на децата и защитата на техните права. България не прави изключение в това отношение. На 31.01.2008 г. Народното събрание прие Национална стратегия за детето 2008 - 2018 г. Стратегията е изработена след оценка на положението на децата в България. Тя си поставя за цел осигуряването на условия за ефективното упражняване на правата и подобряване качество-

то на живот на децата, като условие за свободното и пълноценното им личностно развитие.

За изпълнението на заложените в стратегията цели е изработена Общинска програма за 2011 г., в която са набелязани следните приоритетни области:

1. Деца, живеещи в семейства в неравностойно положение.
2. Деца с увреждания.
3. Деца с противообществени прояви.
4. Защита на децата от всякакви форми на насилие, злоупотреба и експлоатация.
5. Отдых, свободно време

и развитие на способности на детето.

6. Предприемане на действия за разкриване на социални услуги за деца в общността.

7. Ефективност при работа по случаи на деца, жертви на насилие или риск от насилие.

Приоритетите и целите при формиране на политиката за децата на територията на община Дългопол, отговарят на тези, визирани в националната стратегия. Резултатите, които се очакват от изпълнението на тази програма включват:

1. Предпазване от всякакви форми на насилие, зло-

употреба и експлоатация.

2. Намаляване броя на децата, отглеждани в специализирани институции.

3. По-голям обхват на децата с имунизации от задължителния имунизационен календар.

4. Увеличаване броя на децата, отглеждани в семейна среда.

5. Увеличаване броя на децата от малцинствените групи и децата с увреждания, интегрирани в общообразователната система, подобряване владеенето на българския език, предпазване от дискриминация и равни възможности в образователния процес.

Избраха тазгодишния цар на виното

Стана традиция в гр. Дългопол всяка година на 14 февруари общинска администрация да организира дегустация на домашни вина от местни майстори. Народният празник Трифон Зарезан събра мнозина, дошли да споделят своите постижения във винопроизводството. В двора на Дома на културата кметът на общината Светльо Якимов заряза млада лоза.

За конкурс, който бе организиран по този повод, бяха представени различни вина с невероятен вкус и аромат. Сформирана бе комисия, която определи най-добрите вина. Тя се ръководи от инж. Ивелина Тодорова, а нейни помощници бяха Славчо Славов и Ведат Хасан. Безпристрастното жури сравнява и класира вината по категории - червено, розе, бяло и пелин. На дегустационни листи всеки желаещ от публиката също имаше възможност да даде своето мнение. Във всяка категория се раздадоха грамо-

Кметът на общината заряза лозата в Дома на културата

ти за майстор-винар. В категорията червено вино първа награда взе Румен Чорбаджийски, който стана и Цар на виното, за бяло вино наградата грабна Злати Добрев, а за розе - Недел-

Иванка Христова т.г. стана любимец на публиката със своето прекрасно вино

чо Илиев. Виното, което спечели единодушно сърцата на всички гости, обаче бе на Иванка Христова. Безпристрастното жури не се поколеба да й присъди наградата на публиката.

Бюджетът на общината надхвърля 6,8 млн. лв.

На своето последно заседание ОбС на Дългопол гласува приемането на бюджета на общината за 2011 г. Той възлиза на 6 866 892 лв. От тях държавни приходи са 3 797 740 лв. В тази сума за делегирани дейности са над 3,6 млн. лв. а за преходните дейности от държавния остатък са около 132 хил. лв. Според приетия документ, приходите от местните дейности ще са малко над 3 млн.

лв. Една трета от тях се очаква да влязат в местната хазна от неданъчни приходи. А данъчните средства се очаква да достигнат в размер на 234 хил. лв.

Очаква се целевата субсидия за капиталови разходи през тази година да е малко над 202 хил. лв. Предвидени са около 30 хил. лв. да бъдат изразходвани за зимно поддържане на пътната инфраструктура на община-

та.

Сред различните пера в разходната си част, бюджетът предвижда да бъдат отпуснати средства за местни дейности в размер на 2,8 млн. лв. Включени са и средства за членски внос в национални и регионални организации, в които общината е активен член. Местният бюджет предвижда да бъдат отпуснати допълнително 9500 лв. за културни

прояви, а други 14 300 лв. са предвидени за спортни мероприятия. Сред важните разходни пера е и това, което при необходимост, може да отпусне до 265 хил. лв. за поемане на общинския дълг при обезпечаването на различни програми и проекти. Ще бъдат отпуснати и 8000 лв. за подпомагане на маломерни и слети паралелки в училищата на територията на община Дългопол.

Представяме ви...

Кампанията за събиране на местни данъци вече е в ход

В отдел „Местни данъци и такси“ към общинска администрация вече става доста горещо. „Започна кампанията по събиране на местните данъци и такси, която накарва доста хора да идват при нас, за да ги платят, разказва Мирка Станчева, началник на отдела. - Всъщност, тук работим 3 души - аз и двама старши специалисти.“ Сега кампанията включва събирането на данък „Недвижими имоти“, такса „Битови отпадъци“, както и данък „Превозни средства“. Плащането от тази година може да се осъществи на две равни вноски - до 30 юни и до 30 септември. Тези, които платят целия данък и съответната такса до 30 април т.г., ползват 5% отстъпка от цялата дължима сума.

„Промилът на данък „Недвижими имоти“ се запази, какъвто бе през 2010 г. - 1,6 промила на 1000, допълва Мирка Станчева и уточнява нещо важно - има леко завишение в промилите при събирането на таксата за битови отпадъци“.

Работното време на отдела с граждани е след 8:30 ч.

сутринта, за да могат специалистите да работят олихвяванията по старите финансови задължения. След това обслужват клиентите до 11:30 ч. В следващия един час тук се извършва дневно приключване на документацията, а от 12:30 до 16:30 ч. продължава работата с клиенти. А дали има недобросъвестни граждани, които са „забравили“ да платят данъците за предходни години? „За съжаление, имаме и такива клиенти, които не са плащали в продължение на няколко години“, с огорчение констатира тъжния факт г-жа Станчева и припомня, че през 2008 г. е имало специална кампания по издирване на такива граждани, на които им е връчвана заповед за общински вземания. В такива случаи образуванияте преписки са изпратени в Агенцията за държавни вземания.

След направените през

Мирка Станчева

Част гражданите на Дългопол предпочитат да платят цялата дължима сума за съответните данъци, ползвайки 5% отстъпка.

миналата година промени в Закона за местните данъци и такси и за публичните съдиизпълнители, контролът значително се е затегнал. Очаква се и тази година да има подобни санкциониращи действия.

Статистиката тук показва, че за 2010 г. от данъка за недвижимите имоти бяха събрани 69 хил. лв., данъкът за превозните средства възлиза на 107 хил. лв., таксата „Битови отпадъци“ - 303 хил. лв., а патентният данък - 16 хил. Новост за тази година е въвеждането на туристическия данък. Той

замени доскоро известната туристическа такса. „Още през януари, по закон, събирането на туристическия данък изисква при категория една звезда да таксуваме по 60 ст. за нощувка, разяснява г-жа Станчева, за хотел две звезди - 80 ст.“ С предходно решение на ОбС туристическият данък в общината бе определен на стойност от 60 ст. Ще припомним, че до края на месец февруари изтече срокът, в който лицата, които предлагат туристически нощувки, трябваше да подадат съответните декларации.

В ЦДГ „Пролет“ продължават проявите по проект „Всички сме деца на България“

Т - Търпение
 О - Обич
 Л - Лоялност
 Е - Единност
 Р - Разбирателство
 А - Амбиция
 Н - Надежда
 Т - Традиции
 Н - Новаторство
 О - Откровеност
 С - Съпричастност
 Т - Толерантност

ЦДГ „Пролет“ е съвременна детска градина с традиции. Тя предоставя отлична среда, в която децата следват естественото си развитие и съхраняват своята индивидуалност. Продължава работата в четирите ателиета по проект „Всички сме деца на България“.

Децата от ателие „Моят детски свят“ - изобразителни дейности за деца и родители, апликираха снежен човек и изработиха кукерски маски по случай празника „Кукеровден“ - наситен с богата обредност, която обединява древни езически

и християнски по произход елементи, народни вярвания и представи. В ателие „Малки журналисти“ освен с проучване етимологията на имената и тяхното значение, децата се запознаха и с „Приказка за името“. Благодарение на тази чудесна приказка децата осмислиха и постепенно разбраха колко необходимо е името на човек, че то не е случайно избрано, а такова, че да помогне за доброто израстване на човека. Децата от ателие „С приказките по пътя на доброто“ се упражняваха да драматизират турската народна приказка „Най-голямото богатство“. И най-накрая ще ви запознаем с дейността на децата от ателие „Етнически фолклор и танци за деца“. Те се подготвят за представяне на обичая „Седянка“ в с. Цонево“, като се запознаха с предмети от някогашния бит на хората и разучиха песни и хорца за седянката.

На 18.02.2011 г. в ЦДГ „Пролет“ - с. Цонево, се

Клуб „Малки журналисти“

проведе представяне на обичая „Седянка“ по проект „Всички сме деца на България“. Занималната на втора група, където бе възпроизведен старият български обичай, бе богато украсена с предмети от едновременния бит на хората от селото. За случая бе създадена прекрасна изложба от ръкоделия и тъкани. Децата силно се впечатлиха от вида на преобразената занималня и с удоволствие се потопиха в атмосферата на миналото, когато седянката е била неделима част от живота на българите. Малчуганите задаваха много въпроси на бабите - гостенки на тържеството, и с удоволствие отговаряха на въпросите им. Задоволиха напълно любопитството на децата, като им разказаха много неща за народния обичай,

пяха песни, разказваха приказки, показаха им народна игра с пръсти и провокираха тяхното мислене с гатанки. Децата, от своя страна, изпяха песните „Залюбих мамо две моми“, „Снощи на герана бях“ и изиграха народните хора „Еленчице“ и „Мари момиченце мъничко“. Накрая седянката завърши с богата софра, в която деца и гости се почерпиха за здраве и благополучие. Тя ще остави незабравим спомен в съзнанието на децата и ще спомогне за съхраняването на традиции и обичаи. Сред гостите на седянката бяха Ваня Тодорова, главен специалист - образование в община Дългопол, Недка Василева, секретар в кметство Цонево, Иванка Димитрова, бивш директор на ЦДГ „Пролет“, Иванка Господинова, бивш начален учител в ОУ „Хр. Ботев“, Жела Тодорова, бивш библиотекар в читалище „Кирил и Методий“ и баба Зейнеб, една от ходжите на с. Цонево.

Цв. Петрова,
 директор на ЦДГ „Пролет“

Седянка

Обмяна на опит с ЦДГ „Пролетна дъга“ в Шумен

На 22.02.2011 г. екипът по проект „Всички сме деца на България“ на ЦДГ „Пролет“, с ръководител Цветанка Петрова, посети ЦДГ №34 „Пролетна дъга“ - гр. Шумен, за обмяна на опит - практикум - дейност №16 от КП - 33.5 към ЦОИДУЕМ, гр. София. Това беше една изключително ползотворна среща, която много ще ни помогне в работата по реализирането на проекта. Домакините ни са изключителни професионалисти. Те работят вече по седми проект в различни области. Запознах ни с цялостната дейност на детското заведение. Там директор е г-жа Димитрина Минева, хоноруван преподавател в Шуменския университет „Епископ Константин Преславски“. Тя е носител на първа квалификационна степен, член е на Съюза на учените в България, участва в национални и международни конференции, автор е на публикации за управление на образованието и предучилищната педагогика. Получавала е много отличия, включително и национално отличие за иновации на училищното управление към НИОД - гр. София.

Сега в Ц ДГ №34 се осъществява проект по процедура 33.5 - 2009 г. „Заедно за равен старт в училище“ по програма №1 на ЦОИДУЕМ - гр. София. Макар че нашият проект е по втора програма и няма други ДГ, които да работят по нея, и в двете програми има много общи

При обмяната на опит - практикум детските учителки почерпиха важни познания за ежедневната си работа с децата.

неща - обичта и грижата за всяко дете, независимо от неговата етническа принадлежност, равния шанс за реализация и успех, празнуването на празниците на трите етноса - Байрам, Великден и др., зачитане на различието, съхраняване на културната идентичност на децата от етническите малцинства и всеотдайния труд на всички нас за реализацията на проектите ни. Изказвам благодарност на Янка Тоцева, директор на ЦОИДУЕМ - гр. София, за това, че даде своето съгла-

сие за този практикум, независимо че не е по нашата програма, на г-жа Минева, както и на целия колектив на ЦДГ №34 „Пролетна дъга“, които ни приеха толкова мило и сърдечно, споделиха своя професионализъм с нас, въпреки тяхната ангажираност с толкова много и различни дейности, защото освен всичките си други постижения, ДГ е базава и е с изключително натоварено ежедневие.

Цв. Петрова,
директор на ЦДГ „Пролет“

Осигуряват над 150 000 лв. за развитието на читалищата

От държавния бюджет за читалищна дейност през 2011 г. са осигурени общо 155 952 лв. Те са разпределени, както следва:

Читалище „Н.И.Вапцаров“ - гр. Дългопол - 87 967 лв.

Читалище „Светлина“ - с. Рояк - 3444 лв.

Читалище „Д. Ив. Недев“ - с. Аспарухово - 12 444 лв.

Читалище „Пробуда“ - с. Цонево - 7745 лв.

Читалище „Св. св. Кирил и Методий“ - с. Боряна - 6193 лв.

Читалище „Лиляна Димитрова“ - с. Поляците - 6991 лв.

Читалище „Просвета“ - с. Величково - 3210 лв.

Читалище „Асен Златаров“ - с. Партизани - 7297 лв.

Читалище „Назъм Хикмет“ - с. Лопушна - 3896 лв.

Читалище „Али Емурлов“ - с. Медовец - 8089 лв.

Читалище „Хр. Ботев“ - с. Красимир - 264 лв.

Читалище „Светлина“ - с. Сава - 4264 лв.

Читалище „Св. св. Кирил

и Методий“ - кв. „Яворово“ - 3884 лв.

Читалище „Светлина“ - с. Камен дял - 264 лв.

От своя страна, бюджетът на община Дългопол ще финансира читалищната дейност с 3600 лв. Основните направления и приоритетните задачи на тази дейност са регламентирани и произтичат от Закона за народните читалища, от общинската културна политика, както и от Общинския културен календар. Те са

ориентирани към развитието и обогатяването на културния живот в общината и задоволяването на потребностите на гражданите чрез съхранение, укрепване и развитие на традициите на българския народ, възпитаване и утвърждаване на националното самосъзнание, обмен между културите на различните етноси, разширяване на знанията на гражданите, както и осигуряване на достъп до информация и комуникация.

BG051PO001-5.2.07

„Грижа в семейна среда за независимост и достоен живот на хора с различни видове увреждания и самотно живеещи хора – дейности „Социален асистент“ и „Домашен помощник“ – фаза 3

BG051PO001-5.2.07-0136 – С-0001

„Предотвратяване на социалната изолация на хора в неравностойно положение от община Дългопол“

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ 2007-2013, съфинансирана от Европейски социален фонд на Европейския съюз

„Инвестиране във вашето бъдеще“

Дадоха ход на важен за общината социален проект

На 1 март 2011 г. в общината стартира предоставянето на услугите „Домашен помощник“ и „Социален асистент“ по проект „Предотвратяване на социалната изолация на хора в неравностойно положение от община Дългопол“, схема за безвъзмездна финансова помощ „Грижа в семейна среда за независимост и достоен живот на хора с различни видове увреждания и самотно живеещи хора - дейности „Социален асистент“ и „Домашен помощник“ - фаза 3. Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ 2007 - 2013, съфинансирана от Европейски социален фонд на Европейския съюз.

Обхванати са 46 потребители на услугата от 9 селища в общината, като 15 от тях са деца с увреждания. В проекта са включени лица с различни видове увреждания, както и самотно живеещи хора. Подписани са договори с 20 регистрирани в

Бюрото по труда безработни лица, наети за домашни помощници и социални асистенти.

В Дългопол 23 потребители ще бъдат обгрижвани от десетина домашни помощници и социални асистенти. В селата Медовец, Лопушна, Камен дял, Аспарухово, Партизани, Величково на двама потребители е назначен по един домашен помощник или социален

асистент, а в с. Цонево и с. Боряна за девет нуждаещи се ще се грижат трима домашни помощници.

Разпределението по населени места, броят на потребителите и на домашните помощници и социалните асистенти е съобразено с оценките за социалните потребности на потребителите, подадените заявления от кандидатите за домашни по-

мощници и социални асистенти от даденото населено място и след одобрението на съответния домашен помощник или социален асистент от потребителя на социалната услуга. Основните дейности, които предстоят, са свързани преди всичко с предоставянето на социалните услуги, обезпечаване на качеството им и провеждането на индивидуални консултации.

Този документ е създаден с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Дългопол и при никакви обстоятелства не може да се приема, че този документ отразява официално становище на Европейския съюз и Договарящия орган.

Проектът се реализира с финансовата подкрепа на Европейския социален фонд.

ПРИЗИВ КЪМ КМЕТОВЕТЕ НА НАСЕЛЕНИ МЕСТА В ОБЩИНА ДЪЛГОПОЛ

УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА,

От началото на 2011 г. са възникнали необичайно много за сезона пожари на суха тревна растителност и храсти на територията на община Дългопол. Това са:

- на 07.01.2011 г. по пътя за с. Красимир;
- на 20.01.2011 г. по пътя за с. Рояк;
- на 06.02.2011 г. по пътя за с. Аспарухово;
- на 09.02.2011 г. по пътя за с. Красимир;
- на 09.02.2011 г. под водоема на с. Рояк;
- на 12.02.2011 г. по пътя за с. Боряна, в близост до надземен газопровод;
- на 12.02.2011 г. до лозовия масив на с. Партизани;
- на 14.02.2011 г. на територията на гр. Дългопол.

Всичко това води до допълнително амортизиране на пожарната техника и изразходване на ненужни сили и средства.

Във връзка с гореизложеното, моля ви, създайте необходимата организация за уведомяване на населението в ръководените от вас населени места, като особено внимание да се обърне на пастирите (овчари, говедари, свинари и др.) да спазват следните изисквания на действащите нормативни актове в Република България:

- да не се палят стърнища и слама, суха трева по слогове, крайпътни ивици, сметища и др. площи;
- да не се изхвърлят незагасени угарки от цигари на места, където има потен-

циална опасност от възникване на пожар (сухи тревни храсти, кошчета за боклук и контейнери, в горския фонд и др.);

- да не се оставя незагасен огън на местата, обособени за паленето на такъв по къмпинги, места за пикници и др.;

- да не се извършват огневи работи (електродъгово заваряване, рязане и шлайфане с флексови машини и др.), в обекти покрай узрели посеви, слама и друг фураж преди издаване на разрешително от собственика на обекта съгласувано с органите на РУ „ПБС“ - Дългопол;

- да не се използва земеделска техника за прибиране на селскостопанска продукция, дърва за огрев и др.

без тя да е пожарообезопасена, според изискванията на действащите нормативни актове;

- да не се използват огнестрелно оръжие и сигнални ракети в райони с неожънати масиви и фуражни площадки;

- да не се паркират превозни средства върху изградените пожарни хидранти и пътищата за противопожарни цели.

Неспазвайки упоменатите противопожарни изисквания се носи административно-наказателна отговорност, съгласно Закона за МВР и ППЗМВР, като санкцията на нарушителите е в размер от 200 до 2000 лв.

Гл. инсп. инж. В. Николов
началник РС „ПБЗН“ -
Дългопол

Баба Марта

Може ли Баба Марта да вдъхне нов живот в едно училище? Оказва се, че може. Така червено-бялата магия на красотата и радостта споходи ОУ „Хр. Ботев“ в с. Цонево. Там децата от IV клас създадоха цели пана от мартеници, с които на 1 март окичиха коридорите на училищната сграда. Предпразничният ентузиазъм бе наистина заразителен. В рамките на няколко дни децата изработваха красивите мартенички не само в класните стаи, но с тях се занимаваха и у дома.

ДЪЛГОПОЛ
днес и утре

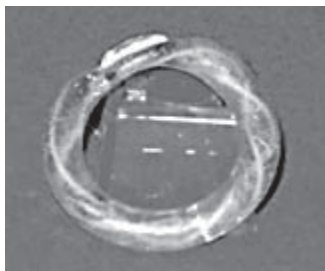
Издава община Дългопол
Адрес: ул. „Георги Димитров“ № 105
тел. 2-21-85

Предпечатна подготовка:
„Медиа бокс“ ЕООД
Печат:
„Алфа дизайн“ ООД

Средновековни стъклени накити

Първите стъклени предмети, използвани от човек, имали естествен вулканичен произход. Така нареченият обсидиан - черно вулканично стъкло, бил използван още през праисторията за производството на остри ножове и върхове на оръжия, заедно с кремъка. За пръв път човек започва да произвежда стъкло в Египет през 2000 г. пр. Хр., като първоначално стъклената паста се е използвала за глазура на керамични и други предмети. След това получено непрозрачно стъкло се е използвало за различни украшения и малки съдове за благовонни масла. Някъде към I в. пр. Хр. в Рим започва производството на съдове от прозрачно стъкло чрез издухване. То се е произвеждало от кварцов пясък и калцирана сода в съотношение 60 към 40 процента, като за цвят и якост били добавяни различни метални оксиди.

По нашите земи стъклените предмети и накити от непрозрачно стъкло получават своето разпространение през тракийската епоха V - III в. пр. Хр., свидетелство за което е една гривна от сини мъниста, открита при детско погребение, изложена в една от витрините на музея. Този вид накити са продължили да се използват и през римската епоха, за което говори една огърлица от няколко стъклени мъниста в нашия музей. Като цяло обаче стъклените накити получават свое-

Във витрините на музея се пази един изключително интересен стъклен пръстен, изработен от полупрозрачно кехлибарено стъкло.

то най-голямо разпространение в годините на късното Средновековие. Това се потвърждава от тяхното огромно количество в горните слоеве на старите български столици Плиска и Преслав към времето на X - XI век и съответните по време археологически пластове в по-късните големи градове на Второто българско царство. Това се дължи основно на тяхната сравнително ниска цена, която ги правела по-достъпни за обикновеното население, макар че били доставяни от Византия, тъй като сведения за производството им в България не са известни. Тези накити са гривни, пръстени и мъниста. Във фонда на ИМ - Дългопол, също се пазят известни брой части и една цяла стъклена гривна. Най-многобройни - над 40 на брой, са фрагментите от различни стъклени гривни, открити в района на Черковището - западно от гара Горна Оряховица. Запазените фрагменти са разнообразни - произведени са от прозрачно, светло и тъмносиньо до черно стъкло. По форма повечето фрагменти са

с обло сечение, като прозрачните и черните са с гладка повърхност, докато при някои от тъмносините по повърхността се забелязват много плитки надлъжни насечки. Те имат диаметър от 0,4 до 0,7 см. По-малка част от фрагментите имат плоска и съвсем малка част правоъгълна форма. Много интересни са няколко фрагмента. Единият представлява тъмносиня усукана гривна, по повърхността си има широк спирален орнамент от бяла непрозрачна стъклена паста. Подобна спирална украса, но с по-тънки и на рядко разположени бели ивици има и при един тъмносин фрагмент с правоъгълно сечение. При друг малък фрагмент от плоска гривна пък има V-образен орнамент. При други два полуобли фрагмента от черно стъкло има надлъжни ивици от тъмноредна и зелена глеч. Друг фрагмент от плоска гривна има сравнително по-сложен релефен орнамент. Той е със заоблено ребро по средата, на което има връзан зигзагообразен орнамент, запълнен с бяла паста. За това че заедно с масово разпространените затворени гривни са използвани и отворени, говори откритият полусферичен, гъбовиден крайник от прозрачно стъкло на такава гривна. Единствената запазена гривна е в една от витрините. Тя е изработена от черно стъкло, полуобла е и има диаметър от 5,1 см.

Безспорно най-интересен е един рядко срещан по нашите земи стъклен пръстен. Той е изработен от полупрозрачно кехлибарено стъкло с инкрустирана в състава му тънка двойна нишка, съединяваща се в долната си част. В горната, приплесната леко на една страна, е изработен кръгъл щит. В неговото гнездо от бяла паста е поставен малък объл светлозелен камък. Подобни пръстени, но с елипсоидна плочка, са били откривани в Русия, като и там също са били рядко срещани. Има и една полусферична, прозрачна стъклена гема на пръстен, обаче без изображение с диаметър от 1,5 см.

Мънистата са малко на брой, изработени от тъмно и светлосиньо стъкло. Най-голямото има издължена, бъчвовидна форма. От една страна има 5 връзани пръстена, а от другата зигзагообразен орнамент, запълнен с бяла паста. Друго - от тъмносиньо стъкло, има сложна квадратна форма с изпилени ръбове. От светлосиньо стъкло е изработено едно плоско и 2 много малки дисковидни мъниста. За съжаление, всички са с неизвестно местонамирание. Едно голямо плоско мънисто от черно стъкло, запазено до 1/2 е открито в района на Провадийското кале. То има по периферията си зигзагообразна украса от бяла, червена и жълта паста.

**Илиян Илиев,
ИМ - Дългопол**